

Mál nr. 272/2021**M og
V vegna frjálstrar ábyrgðartryggingar A****Ágreiningur um bótaskyldu vegna afleiðinga falls af hestbaki 24. október 2019.****Gögn.**

Málskot dags. 07.07.21 ásamt fylgiskjölum.
Bréf V dags. 29.07.2021 ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi verið í reiðtúr á vegum A þegar hann féll af baki og slasaðist. Honum hafi fundist hnakkurinn á hestinum sem hann var á ekki vera nógu fastur og hafi hann látið leiðbeinanda ferðarinnar vita um það. Starfsmaðurinn hafi þá fest hnakkinn betur á en honum hafi fundist hnakkurinn ennþá vera laus og látið vita af því. Starfsmaður hafi þá sagt það vera í lagi án þess að skoða það nánar. Þegar leiðbeinandi hafi ætlað að sýna gangtegundina tölt og gefið hesti sínum merki um að fara af stað hafi hestur M skyndilega rokið af stað. M hafi reynt að stöðva hestinn með þeim aðferðum sem honum hafi verið kenndar en án árangurs. Hnakkurinn hafi runnið niður á hægri hlið með þeim afleiðingum að M féll af hestinum og hafi lent illa. Hann hafi misst meðvitund og slasast illa.

M telur ljóst að A beri sök á tjóni sínu þar sem A og starfsmenn þess hafi vanrækt að tryggja öryggi hans með fullnægjandi hætti í reiðtúrnum. Starfsmaður A hafi sýnt af sér saknæma háttsemi með því að festa hnakkinn ekki nægilega vel á hestinn þrátt fyrir að M hafi látið vita að hnakkurinn væri laus. Starfsmaðurinn hafi átt að herða hnakkinn betur áður en farið var af stað í ferðina og augljós slysaætla skapist ef hnakkur er ekki nægilega vel hertur að hesti sem er notaður fyrir óvana knapa. Þá segir M að veðrið hafi verið vont í umætt sinn og því enn ríkari skylda til að gæta að öryggi gestanna. Að auki telur M að sú lýsing starfsmannsins að hann hafi misst jafnvægi eða en náð að rétta sig af hinum megin og lent á hægri hliðinni styrkja stoð fyrir því að hnakkurinn hafi augljóslega verið laus. Það að sýna gangtegundina tölt í lok reiðtúrs hafi sett M og aðra í túrnum í óþarfa hættu. Starfsmaðurinn hafi gefið hesti sínum merkið „klikk-klikk“ fyrir framan hópinn og það auk vindhviðu hafi orðið til þess að hestur M hafi rokið óvænt af stað. Slíka skipun eigi aldrei að gefa fyrir framan hóp án þess að tryggja fyrst öryggi þátttakenda. Starfsmaðurinn hafi því sýnt af sér gáleysislega hegðun. Þá hafi hestur M augljóslega ekki verið reiðubúinn í ferðina. Það eitt að vindhviða valdi því að hestur rjúki af stað segi að hestur sé ekki nógu vel taminn til að fara í slíkar ferðir.

Í bréfi V kemur fram að þegar fólk komi í reiðtúr til A byrji það á því að fá kennslu sem taki um 20-30 mínútur. Vel sé farið yfir hvernig eigi að fara af stað á hestinum, hvernig eigi að fá tölt hjá hestinum, hvernig eigi að fara af stað á hestinum o.s.frv. Kennslan byggi á því hvað geti komið upp og hvernig eigi að bregðast við. Reiðtúrin sem M hafi farið í átti að taka klukkustund og hafi þrír þátttakendur verið í reiðtúrnum. M, eiginkona hans og önnur kona og hafi verið tveir leiðbeinendur með frá A. Samkvæmt upplýsingum frá A sé alltaf athugað hvort það þurfi að herða hnakka hjá þátttakendum í reiðtúrnum áður en farið er út úr gerðinu. Í reiðtúrnum sé farið á feti og síðan tölti. Það sé venja að leiðbeinandi stoppi til að sýna hvað töltið geti verið mjúkt og var stoppað til þess. Þegar leiðbeinandinn ætlaði að taka af stað áttu hinir hestarnir að taka af stað en í þetta skiptið hafi komið vindhviða í bakið á fólkinu og hafi sumir hestarnir þá stokkið fram. M hafi þá misst jafnvægið á hestinum en náð eftir 50 metra að rétta sig af en hafi svo oltið af baki hinu megin.

Þá kemur fram í bréfinu að félagið geti ekki fallist á að það hafi verið laus eða losaralegur hnakkur sem orsakaði það að M féll af baki og það sé ekki í samræmi við lýsingu leiðbeinandanna á því sem gerðist. Fram komi hjá A að hnakkur séu alltaf athugaðir áður en lagt er af stað í reiðtúr og síðan alltaf þegar 20 mínútur séu liðnar af reiðtúrnum. Þá getur félagið ekki fallist á það að hljóðmerkið „klikk-klikk“ hafi sett hópinn í óþarfa hættu. Þetta hljóðmerki sé notað mikið í daglegri umgengni og þýði að knapi sé að fara að gefa leiðbeiningar. Hestarnir séu því alvanir þessu hljóði og í þessum reiðtúr hafi líklega verið búið að gefa þetta merki 10-15 sinnum. A hafi mikla reynslu af því að fara með fólk í reiðtúra og þátttakendur fái ítarlegar leiðbeiningar um hestana í upphafi ferðar. Það sem gerðist í þessari ferð hafi verið ófyrirséð en ómögulegt sé að koma í veg fyrir að hestur kippist til enda um lifandi dýr að ræða sem ekki sé hægt að forrita. Þá skrifi þátttakendur undir yfirlýsingu í upphafi ferðar þar sem þeir staðfesti að þeir geri sér grein fyrir því að það sé ekki áhættulaust að

fara á hestbak. V getur því ekki séð að A eða starfsmenn hans hafi sýnt af sér vanrækslu af neinu tagi og geti það því ekki fallist á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu hjá V.

Álit:

Fyrir liggur að M er ferðamaður sem er óvanur hestum. M ber því við að hnakkurinn sem var á hesti þeim er hann var á í reiðtúrnum hafi verið laus og að hann hafi látið vita af því í byrjun ferðarinnar. Í gögnum málsins kemur fram að starfsmenn A athugi alltaf hnakka áður en farið er af stað frá hesthúsinu og að auki séu hnakkar athugaðir í svokölluðu myndastoppi. Þá sé hnakkur athugaður ef óskað er eftir því. Í þessari tilteknu ferð voru 3 þátttakendur og 2 leiðbeinendur svo ætla má að tækifæri hafi verið til þess að fylgjast einstaklega vel með þátttakendum og aðstaða til að hafa allan búnað í lagi. Það liggur ekki fyrir hvernig hnakkurinn var á hestinum eftir að hann fannst eftir atvikið og gegn mótmælum starfsmanna A um að hnakkurinn hafi ekki verið laus og því að hvergi kemur fram af annarra hálfu að hnakkurinn hafi verið laus og það hafi verið ástæða fallsins er ekki unnt að líta svo á að starfsmenn hafi sýnt þar af sér sök.

Hestar eru lifandi verur og það er ákveðin áhættutaka í því að fara hestbak. Þátttakendum hjá A er gerð grein fyrir því í upphafi reiðtúrs þar sem þeir skrifa undir yfirlýsingu þess efnis sem og að þeir fá kennslu í helstu atriðum varðandi það að vera á hestbaki og að stöðva hest. Fram kemur hjá A að hestarnir séu vanir að heyra hljóðið „klikk-klikk“ og telja verður eðlilegt að slíkt hljóð sé gefið í reiðtúrnum og að það eitt og sér geti ekki sett þátttakendur í hættu. Ekki verður annað séð en að það hafi verið einskær óheppni að hestur M skyldi rjúka af stað þegar það kom vindhviða og M hafi ekki náð að stöðva hestinn eða halda sér á baki.

Með vísan til alls framangreinds verður að líta svo á að um óhappatilvik hafi verið að ræða sem sé ekki bótaskyldt úr ábyrgðartryggingu V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum vegna líkamstjóns úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík 8. september 2021.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson, lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.